

Simek Valéria

Hófúvások reggelén

Cinege országban, rigóvidéken
ingatja egy fehér fenyő nagy
berliner-kendője rojtjait.
Karéjba gyűltek körülötte
a hegyek, tolongva a
láthatáron. Hófúvások
reggelén egy-egy fa ága még
roppan, kering egy üveggolyóban.
Hol csengőn, hol halkán
csak a szakadék csermelye
cseveg, csobban.

Jelek

Álltam hullámzó meggyfaágon,
megfeszülő szeleken. Jártam
születő záporokban a földeken.
Ücsörögtem bánataim fészken,
és szétkiabáltam igazam.
Fészeknyi örömöm volt csak,
míg szívemet a Naphoz szorítottam.
Szemedből tágas ablakok
nyíltak. Fölrémlő jelként vezetett a
nyugodni sem hagyó lelkiismeret.
Szemeddel oly távol nézhettem,
de bolond fiatal voltam, most
csupa könny vagyok.

Játékszobák

Alszanak a játékszobák,
a holdfénytől roppan az
ágy, mintha magamhoz
ölelnélek.
Hajszálerecskéid hálózatát
tartom, vigyázva, mozdulatlan.
Rám omol sötét hajad
illata, elárulja szuszogásod, hogy
lábujjhegyen lépked már a
hajnal.

Változásban

Nagyra nőttél bennem,
mint az ég felé kapaszkodó
fák, tápláltalak Téged
az ereimen át.

Árnyad alatt pihenni
tértem, s ha viharban
zúgtak ágaid, lefogtam
két kezemmel kiáltásaid.

Tiéd volt a Hold
a patak vizében.
Pihenni hívtalak a
kendőt kötő éjben.

Tavaszi egem, zöld leveles
ága, játszd, játszd, hogy
itt vagy ebben a nyugtalan
változásban.

Szikra János

Karikagyűrűmet gereblyézem éppen

Láttam a kislányt délután,
hintázott özvegy nagyszüleivel,
édesanyját hét napja főzték meg
egy kültelki kondérban a bicskei kannibálok,
karikagyűrűmet gereblyézem éppen a kopasz udvaron,
bűn verset írni,
bűn hallgatni,
bámulni a tévében a nyikhaj miniszterelnököt,
a tapló sztárokat és a többi gazembert: bűntény,
fölemelhetném végre sötétedő arcomat az égre,
vagy lehajomamék elgurult karikagyűrűm után,
elmélázhatnék azon,
hogy harmincöt éve dolgozó nővérem máról holnapra él,
mért nem az ő nyomoráról írok, miért,
mire való az irodalom,
ha a szépművészetért rajongók éhen döglenek,
hát nem a röhögtetésre, az biztos,
van, aki megél az esztétikából,
mire való az élet,
ha mindenki szarik a másokra?

(2008)

Ünnep lehetett volna

Jó volt Szikra János lenni,
amikor egy boldogsággal kacérkodó
nyárban vacogó kis lelkeimmel
csontig áztatott a domonyi jégzivatar.

Amikor társaim kirúgták számból a kenyeret,
s csak fogaim véres emlékét
őrölték a meddő gyomornedvek évekig,
nem volt jó Szikra János lenni.

Nem volt jó, mert nem akartam
készségesen éhen halni határozott óhajukra sem,
a halál üresen ásító vályúinál
inkább magam elé tessékelem őket.

Jó volt Szikra János lenni,
mert jó volt a szerelem
tündérien kancsalító mély kútjába esni –
láttam a jövőt: elmosolyodott.

Fölismertem magam arcotokban,
ahogyan ti is magatokra láthatatok volna bennem.
Istenem,
sátoros ünnep lehetett volna minden nap nélkületek!
(2008)

Balajthy Ferenc

Gyulladáspont

(Nem az a legnagyobb baj, hogy az emberi butaság határtalan, hanem az, hogy örök.)

/Ba-Fe/

Elmegy a Föld magzatvize, gleccserek
Haláltusája már réges-régen ide látszik.
Babrálsz a bamba gombokon egyre,
Zászlóanya, Kardapa nagy csatát játszik.
Nem jöttem üres kézzel, egy szál virágot
Szorongatok: Carol Arm Duffy udvari
Költő lett, megmenti a királyi családot,
A harangot a pincében is lehet hallani.
Napbarnította fiatalokú aszteroidák
Szántják körülöttünk az ürteret szelíden,
Csak macskakaparás, mit ró az íródiák,
Baziliszkusz gyík fut csak szépen a vízen.
Fáj a butaság, de még jobban, hogy örök,
Mint mikor valaki maga alatt fát fűrészsel,
Felizzanak odafentről a gabona körök,
Semmi sem fogható fel józan ésszel!

Kergetem amit a buja butaság palástol,
És végül magam is ebbe fulladok bele.
Egyre alacsonyabb a gyulladáspont,
A világ időzített bombákkal van tele.
Mit írok sem több, mint macskakaparás,
Gyerekkori mondással eljátszadozhatok:
Nagy uram a győzelem itt, de kicsi a rakás.
Ránk kattannak a láthatatlan lakatok.
Nem megyek üres kézzel, a kezemben
Egy szál virágot szorongatok, több bár
Ma még az erő, rnint az ész, kedvesem
Hozott anyagból az ügyes régész föltár.

Az éghető anyaghoz lesz gyulladáspont,
Ránk ég a kitörölhetetlen bús bélyeg.
A sajátunkban a hibás mindig más volt,
Ezért hagyjuk veszni részben az egészet.
A csodákban bizony én régóta hiszek,
A harangot a pincében is lehet hallani,
Baziliskusz gyík fut szépen a vízen,
Eljövendő bűneimet kezdem bevallani.

A kismenő

kismenő
az alsó tízezerből
kutya szájából kitépett
zászlóval hadonászott ott
ahol combosodott
az élet –
halál
sűrűjében is járkált
már ki nem kényszerített hibával s ki vele nem
jött ki, az magában
kereste a hibát –
hibára
halmozva kijött a megoldás
behelyettesítve egy huszonegyedik
századi megoldóképletbe:
has, alkot, gyarapít aki
tud s te megfeszülsz
bele –
bele
ha nincsen
apád, nincsen anyád
se istened, se meg hazád:
marad a váltott evezőlapát
szélbe kiáltod: elcsesztem!
s a kismenőt nagyra
cserélem!

Gál Csaba

Inkognitó

önmagadban nem létezel te vagy a viszony
fehér felhők tükörképe izzik a vízben
belenézhetsz anélkül hogy megvakulnál
fölé hajolsz nem zavar hogy megláthatnak
felhők felől vaku villan izzik a szemed
kő a vízbe tekinteted becsapódása
találkozási pont koncentrikus körök
elektromos kisülések vigyáznak rád
meztelenül vigyázol az inkognitódra
önmagad elől rejt el még minden megnyilvánulás

Metamorfózis

*„Nézd, itt állok az ajtód előtt és kopogtatok”
(Jelenések)*

Jelenléted nélkül üres a ház.
Bolyongok hideg termeiben.
Téged kereslek, de csak magammal
találkozom. Aki bújt aki nem...

Régóta hallom kopogtatásod,
de nagyon lefoglalt ez a játék.
Házamból templomod lenne, hogyha
beengedtelek volna – már rég.

Fénytörés

célkeresztbe veszi a napot
eldördül egy puskalövés
összetörik a fény
fáklyafüst és sötétség
borul a tájra
pantomim előadás
gondolatok testetlen tánca
csapong a díszletek közt
a nézőtér tehetetlenül sodródik
teremmé táguló pillanatban
összezárva mint fényre
szomjazó gályarabok

Gáspár László

Legkegyetlenebb Kérdéseim egyike

Mint Ladányi Miska, úgy halni meg,
elkárhozottan, végleg kitagadva?
Kenyérhéja, üres borosüveg
az asztalon,
szalonna, cigaretta,
meg összefirkált kézirat-halom;
haldokló virágok, kosz, döglegyek
maradnak csak rátok, ha elmegyek?

Veszteség-leltár

A szelektív emlékezetben
tenyerükön hordtak a lányok...
(Tavaszban, vagy hóförgetegben,
s nyárban is volt kívül cicáznod...)
De egyetlenegyét kivéve
mindnek csak bugyibetyár voltál,
nagy önérzettel... És a vége...
(El sem kezdődött, s vége volt már!)

Rakosgatod a polcokon a
lopott (lutrín nyert) trófeákat
s morogsz magadban: bárcsak volna
néha (nem baj, ha orv-) vadászat...

Kifelé az időből

Kitoloncoltak a jövőből,
s lassanként a jelenből is;
amihez nyúlsz, minden becsődöl,
s elhasználódik lelked is...
Ha célod nincsen – hogy lehetne (?) –,
csak hányódsz, mint egy fadarab,
haszontalanul, földre esve,
míg múltad is meg nem tagad...

A hosszú álom

Egyszer csak nem vérzel tovább
vacak, vesztes csatákon,
meglátod, nem lesz a halál
más, csak egy hosszú álom,
amiből nincsen ébredés,
csend dörgölődzik hozzád,
az, hogy nem fáj a létezés,
már maga a mennyország...!

Heiter Tamás

Pizskos Freud

(feketemunkás ballada)

Úgy alszom, mint egy kidólt fa,
ágaimat ringatja a folyó.
A folyó mellett a fogva-part.
Úgy alszom, mint egy kidólt fa.
Vésd fel ezt is jó Krónikás!
A folyó mellet a fogva-part,
s hogy mit is tud erről Pizskos Freud.

Fehérnek „szült anyám, de elviselte”,
S minden este mielőtt elalszom,
Homlokon csókol majd.
Fehérnek „szült anyám, de elviselte”.
Vésd fel őt is jó Krónikás!
Anyám homlokon csókol majd,
S hogy mit is tud erről Pizskos Freud.

Allen Ginsberg látta, én látom:
A legpizskosabb elmék nemzedékét,
E mézet-eltérésekkel terhelt rajt.
Allen Ginsberg látta, én látom.
Vésd fel őket is jó Krónikás!
E mézet-eltérésekkel terhelt rajt,
S hogy mit is tud erről Pizskos Freud.

Salét-room utca, déli harag-szó.
Nem érdekli Clear királyt,
Éppen összebújik lányaival.
Salét-room utca, déli harag-szó.
Vésd fel őket is jó Krónikás!
Clear királyt a lányaival,
S hogy mit is tud erről Pizskos Freud.

Magyarország kereskedelmi állam.
Sötét kéj-szakát forgat alantas kameraman.
A nappali lakóknak honvágya van.
Magyarország kereskedelmi állam.
Vésd fel ezt is jó Krónikás!
Aki dolgozik, annak honvágya van,
S hogy mit is tud erről Pizskos Freud.

Kikről nincsen rendszertani térkép,
Kik, a korrupció világnyelvén,
Rendelnek nőt, sztéket és karajt.
Kikről nincsen rendszertani térkép,
Vésd fel őket is jó Krónikás!
A korai antikrisztust, a sok ganajt,
S hogy mit is tud erről Pizskos Freud.

Vésd fel jó Krónikás, hogy ismerjük őket!
Mert odébb száll nevük, mint a téglapor.
Legalább versedben ne legyen irgalom.
Vésd fel jó Krónikás, hogy ne feledjük őket!
Toxikus bennünk a történelmi ellenanyag.
Jusson eszünkbe a korai antikrisztus, a sok ganaj,
S hogy mit szólna erre Pizskos Freud.

Napi Leltár

Virágnézetemet
Bárki megtapossa.
A tájképtelenség
Stílusában
egy defektetői csoport.
Pedig fény pálcát emel
az arany napsugár,
K-előadásra inti
zene-karát.
Szép a reggel,
Szenyó Rita
Ma velem hált.
Csak Shakespeare-nek mindegy,

Hogy Rómeó, Machbeth
Vagy Richárd.
Papír igazság,
A papírral ég el.
Foltozhatod
A szeget szeggel.
S a szegletkő:
Imitt samott,
Falunk fa-luk,
Mondhatni, hogy doboz.
De ott,
Vár-oston
Tele a flaszter teteje.
S az aszfalt asztal-lapon,
gőzölögve hóbörög, a
csőcselék, mint a főzelék:
Istenek eledele.
De hová jut vele,
aki valláskárosult.
Szégyenfolt arcán.
Pap-írba borult,
pírt takar a pór-cukor.
Ilyen az ember.
Tudomásul veszem,
Hogy reggeledem,
S éhgyomorra begombolom
tablettáimat az ingemen.
És indulok odább.
S úgy hagyom, tovább, hogy
Rend a hátam megett.
Megremegett,
Becsukva minden fiók.
Rend a fiókban: kata-lóg.
Minden betű szerint,
Benyújtott igényeink.
S születés-szabályoz
A Gyes-tapo.
S mint minden itt lakó,
Várom zilált napom végét.
Kicsit kilátszik álruhám,
S nadrágtartóm is nekro-lóg.

Koch Imre

A kagylók éneke

immár a szavak
uralkodnak rajtunk

hol eltűnnek
hol visszatérnek

az invokált térben

most újra halljuk
amit hallani véltünk

a párkák ujjainak zizegését
és a kagylók énekét a szélben

Köztes tér

a múlt része már
hogy Nárccisszus elhagyta
a zavarossá vált vizet
kilépett érintetlenségének
rézsűi mögül
most közöttünk bolyong
átváltozásának új színterein
esélye sincs
hogy a semmibe révedő
tekintetekben
meglássa önmagát

Kardal

a mába ível a görögök tánca

gyermekéhez hajol egy asszony
felemeli-hívja
gyere édesem

elnyeli őket a tánc örvénye

távoli csillagok gammavillanása
eléri légterünk
egy pillanatra
két nap kel fel bennünk
ilyenkor

Szókratész
fürgé szökkenéssel
belép e térbe

de nem késő e már
kakast áldoznunk Aszklépiosznak

Azonosulás és kiválás

időben torzult
enyhén aszimmetrikus
az álmunk
melyet átszó
némi nyugodt közöny
állóképek ismétlődnek
tulajdonunkként
eleven visszhangot
váltva ki bennünk
valami
végzetesen személyeset
valami
végtelenül személytelent

Kozma Tamás

Sas szárnya lebeg fölöttem

(XX. századi zsoltár elbeszélő modorban)

Sólyom László ma Jézus képében járt
a szobámban, vagy fordítva.
Türelmesen ücsörgött a legmesszibb sarokban,
hogy meg ne zavarja álmomat,
s őt se nyomassza hortyogásom.
Szokott szelíd (másképp fensőbbeséges)
mosolya derengett arcán,
úgyhogy kilétéhez kétség sem fért.

Arra emlékszem még, hogy együtt
elbandukoltunk az Intersparba.
Kart karba nem öltöttünk, mert
nem illett volna, de azért
megvette azt a krémszínű, puha
cipőt, melyre titokban
vágytam a rendszerváltás hajnalától fogva.

Persze az Ördög most sem aludt,
mindezt szó nélkül nem hagyhatta.
Ezért tömören kifejtettem nézetemet
(közös bírói múltunkra utalva)
az állandó lakhely mélyebb értelméről,
s ettől mosolya még elnézőbb lett.

Utunk egy kriptokommunista, kubista
házsor mentén vezetett.
Hangtölcsér nélkül, mégis átható hangon
intette a bentlakókat, hogy
saját érdekükben oltsák már el
a nyavalyás villanyt.

Otthon leültünk még pár percre csevegni,
de nejemtől sem a kávé,
sem a mazsolás túróval töltött palacsintát
nem fogadta el.

László Zsolt

Sebezhetetlen...

Egyszerre kell minden
Nem bújtat a repkény
mint tűzfalra tapadt
reszkető madarat -
Páncélod kívül heg
Már befelé vérzel...

...annak lenni...

Hánykolódik ladikom
Vitorlát nem bonthatok
Partot értem tegnap
Partot érek holnap is
Az időben kerget
minden átok és jóslat
Félek mert nem vallhatok...
Istenem csak Te tudod
hogy csak magam és még
mindig honfoglaló
nomád magyar vagyok -

Elevenné festve...

A felhők égi sátrak
Bennük pihent meg társad
Lámpást gyújt maga köré
a szelídítő este
Elhal árnyékom teste -
Valahol örömöktől
könnyez egy anyai szem
Valahol elhiszik még
hogy mindétig és sosem...
A felhők égi sátrak
Bennük pihent el társad
Elhal árnyékom teste
Körül ölel a város
Újra elevenné festve...

Németh J. Attila

Sárga napok a szürke házban

No. 1.

a hallgatással van a baj mindig a hallgatással
amely kitörli a szót és elfedi a csendet mert
„magával egyneművé satíroz az éj” valahogy
így írtam egyszer régen amikor még nem írtam
csak papírra vettem a szavakat ujjaim közt
morzsolgatva szorongásaimat miközben kikötőről
kikötőre jártam téves feltevéseim homályba vesző
horizontján itt-ott nyomokat hagyva néhány csikket
záfogat kocsmanőket megválaszolatlan kérdéseket
és végig nem gondolt válaszokat amelyek mind
egy irányba vezettek tovább tovább egyre vadabbul
már szinte rögeszmésen bejárva ugyanazt az
ismeretlen távot életrajz és halálvonal közt
tenyerem úttalan útjain tekinteted késével hátamban

Sárga napok a szürke házban

No. 2.

és akkor azt mondtad folytonos időhúzás az életem
és szeretnél egyszer reggel úgy nézni tükörbe ahogy
hanyatt dőlve nézi az eget a tenger mert csak a jelenben
nincs idő a múlt higanygolyóvá gyűlik a lélek mélyén
és gőzeivel mérgezi a jövőt amely még nincs de majd
úgy áll be mint derékba a fájás és akkor sem lesz tudható
hogy megérkeztem vagy csak ott vagyok miközben rám
hűl nézésed és az ujjbegyedben bizsergő simogatás nem
bomlik homlokomra mégse mert a szavak néha nem
többet hanem kevesebbet jelentenek önmaguknál önmag
unknál és csak rájuk egymást olajozatlan fogaskerekek
napok harapnak hetekbe hónapokba s a hónapok évekre
miközben fenn egy repülőgép maga után húzza az eget
ami talán csak a tenger tükröződése isten gondolataiban

Sárga napok a szürke házban

No. 3

apránként adod magad az elmúlásnak
tavaszi fáradtság jön a télire s a kín úgy
ívódik csontjaidba mint elhagyott tiszta
szobák széklábaiba a szű már burjánzik
szívedben a vadhús arcodon vacogás
kocogtat porcelán mosolyt és sehol sem
váltják vissza forgalomból rég kivont
pénzeidet sátoros ünnepek ajándékai véreid
malaszt helyett hiányokkal vagy teljes
míg egy nap arcod negatívján előhívódik arcom
karcosan szürkén kifakulva ahogy az évek
visszaperegnek ujjaid közt és gyermekké fogysz
bennem távolodsz mint tőled a világ agóniád
utolsó tolófájásaival hová születesz át anyám

Paál Lajos

Néhai Malevicsre gondolok – néha

I. Fehér alapon fehér négyzet?

Lét fehér mezejében
fehér Létezés?
Néma mezők felett
néma harang szól?

Az én
néma mezőm felett is
néma hang csendül
vagy csendít is már?

Fehér mindenség semmijében
fehérlene az én semmim is?

És most itt
a csend előtt
a csend alatt
a csend után
üzenne így nekem
Valami vagy
Valaki...

* * *

Bárha megszólalnának
messzi és közeli harangok
néma fehér mezők felett
néha egyenként
néha mindannyian!

II. Ez a jövő – már majdnem elmúlt?

Tárgyaink és dolgaink
árnyékukhoz igazodnak
és előtűnnek árnyaik.

Kisimult és határtalanná lett
a világ a magány a sivatag
önmagán túlra keskenyedett a
gondolat.

Isten nélkülivé lett az ember?
Ember nélkülivé lett az Isten?
Mindenek kitöltötték volna idejüket
és betöltötték volna tereiket?

Az Idő teljessége múltán
lehet-e
klasszikus Semmi
– fehéren fehér,
mint teli temető –
ez a világ-végi Harmónia?

Vagy csak az ember
Romantikus Semmije
lehet eme vagy ama
Világ-végi
Harmónia?

Alkonyatban

Elnézem
ahogyan nézem
ezt az öregasszonyt

Anyám is apám is halott
előttem már csak én ballagok
utánam már csak én kullogok
és ez a csendesen merengő öregasszony
akit felold
a lassan ereszkedő alkony.

***

Innen a csend
onnan az alkony.
Hátamra fordulok,
felhúzó magam
a könnyűségbe
majd betakargat anyám.

***

Messzeségből közelségből
Valakire Valamire
vár ez az alkony
„...és ekkor Valaki
így szóla
Bétölt az időség dolga –
És lehajtja fejét és meghala”.

Saitos Lajos

Négysorosak

Fagyos úton járok. Fázom.
Rámgombolom a világot.
A világ kicsi így bennem,
megfér öklömmel, rossz zsebemben.

***

Csontos holttest a partra úszik,
a háttérben vízkereszt.
Nyílna-e csókra a szám,
ha nem te lennél az áldozat.

***

Éjjel egyformák az emberek,
nevetnek álmukban puhán;
éjjel egyformák az emberek –
levetnek fegyvert és ruhát.

Nem az a csönd

A fogyatkozó Kilenceknek

Való szép futásom fölgöngyölöm,
kötöm gyolcsba valamikori gyönyöröm,
mert szél lengi átál életem, –
(sorsotok csapódik vele). –

Voltam csikó a szépség mezején, tűztipró-vágta volt az enyém,
de most csak gonddal gondolok, –
gondjaim szédelő farkasok.

Nem az a csönd, hol ott vagyok,
hol szomjan nyílik a torok,
– éneket ritkán hallhatok –,
csordák üvöltését hallgatom!

Szemere Brigitta

Reggel

Csöppen a pára,
fák leveléről gördül
a hajnali fény.

Hegy vonulása
karcot az égbe jelet:
szép nap-tünemény.

Ha szikla alól
gyík siet nesztelenül,
reggeli várja.

Amott valahol
fordul a Föld, hogy az Ég
magába zárja.

Vihar

Csillog az aszfalt,
mossa a záporosó
– fellegek vére

Zöld-lila körben
tágul a csöpp olajfolt
reszkető széle.

Távol egy pontban
bomlik az égi virág,
számára szivárvány.

Egy vén fa kidőlt.
Reszket a megmaradt nyír,
tétova-árván.

Szegedi Kovács György

Panel-naplemente lágy ecsetkezeléssel

Még itt is lehet
egy naplemente gyönyörű,
ahogyan ezer televízióban felnagyítva
megfeszíti magát
a vérvörös lét,
s fűvel benőtt szavaink
lassan elhalnak
egyre sötétülő
ablakaink alatt,
és szétfolyik aranylón a nap
minden lakásba,
ezer cet bűzös gyomrába
az éjszaka könnyeiért,
a feltámadásért,
a hajnal igazáért.

Harminchárom évesek

Superman levágott szárnytollú
liba lesz hozzánk képest,
úgy zuhanunk majd fölfelé, ezért
„nem akarom továbbá atyámfiat” s
atyámleányai, „hogy tudatlanságban
legyetek azok felől, akik elaludtak,”
mert nagy riadóval jön a csillagszemű juhász,
a Vagyok. Lesz arkangyal szózata, isteni harsona,
s zuhanunk egyre csak; megelőz a felhőkben
egy agyonvert prostituált, egy kukába ölt
csecsemő, én utolérem anyámat
és fölszabadul a „nagyonszeretlek.”

Sírásunk szívünket, tüdönket szagatja,
s mielőtt megérkeznénk az asztalhoz,
már egykorúak leszünk mind,
harminchárom évesek.

Így szoktál...

„A fésű meghalt a hajadban”,
simogatásom „késői rózsá”.
A gereblye meghalt a hantodban,
fogai sajognak, sírnak,
mintha puha hátad vakarnám.
Közeled agyamban lüktet,
s gerjedünk, mint az erősítő;
így szoktál zongorázni is anyám,
ilyen világot rengetőn.

Bakonyi István

Vére körmöm alatt

Szegedi Kovács György versei

Hosszú ideje ismerem Szegedi Kovács György verseit s a költőt is személyesen. Csöndes, halk szavú ember, mélységes hittel és erkölcsi tartással. Vidéken, a Fejér megyei Sárszentmihályon él, tehát nem a főváros forgatagában. Ráadásul kenyérkereső foglalkozása is „megóvja” az irodalmi élet belső harcaitól. Ezzel együtt metafizikus világképe, a hitbuzgalmitól távol álló ábrázolásmódja most már visszafordíthatatlanul a mai magyar líra élvonalába emeli.

Új kötete, a különös című *Vére körmöm alatt* ékes bizonyíték minderre. Akkor is, ha nem egészen egyenletes a színvonala, de számos verse maradandó befogadói élményt nyújt. Bevallottan Pilinszky János és Nagy Gáspár a legnagyobb mestere, s hogy ez nemcsak saját pályájára vonatkoztatható, az is igazolja, hogy nemrég harmadmagával kiváló antológiát szerkesztett kortársainak istenes verseiből, *Rések az időn* címmel. Vallja, hogy a költészet a világ teremtett része, s az alkotás kegyelmi pillanata az egyik legnagyobb ajándék. Prágai Tamás a fülszövegben Szegedi Kovácsnak a klasszikusokhoz fűződő viszonyát vizsgálja, s az alkotó „belső tájait” hangsúlyozza. „Azt is tudtam, hogy ebben a belső tájban otthon van még valaki. Egy nagyobb úr, akinek a vers szűkszavú krónikása megbízott megfigyelője csak.” Vagy – Kosztolányi nyomán – költőnk is egy ismeretlen Úrnak a vendége itt, a földi létben.

Új vonása hatodik kötetének, hogy korábban nem érzékeltük ennyire az önirodnia szerepét. Ez a kötet címadó versből is látszik, bár ott elég nehéz megtapasztalnunk a gyanítható istenközelséget. A profán itt erősebb a szakrálisnál. Másutt is hangoztatja, hogy az ember gyakran méltatlan az istenjáráshoz, s az is igaz, hogy a Teremtő nagyságának tudatában saját kicsinységén is tud nevetni... Akad a kötetben néhány frivol mozzanat, máskor viszont megörökíti a legnemesebb szépséget is. Például a Bella István emlékének ajánlott *Még aztánban*: „...Fehéren, szabadon kiszökök a földből. / Csontjaim fölszállnak, mint gyermekkacagás. / Gyöngy leszek az Ő udvarában. / Angyal szájában arany-nevetés...”

Azt is láttatja Szegedi Kovács György, hogy Isten rejtetten minden hétköznapi pillanatban, a valóság minden részletében jelen van. Gyakran miniatűrökben, tömörített lényegrögzítésekben mutatja ezt meg, pl. *Miserere* vagy éppen *De profundis* című versében. Ez utóbbi így szól: „Égbe meredő / csirke-lábú kopasz faágak / billegik el hajnali fohászukat, / de én nem merek / a csillagok szemébe nézni.” A különböző minőségek és síkok egymásba ölelkeznek ebben a különös hangulatú műben.

Visszatérő elem számos bibliai motívum, Jézus alakja, keresztre feszítése, a lábmosás stb. Sok történés ugyanakkor a jelenre van hangolva, és többször el is szakadunk az eredeti jelentéstől. Másutt a valóság apró elemeit emeli föl, többszörösen áttételes jelentést kölcsönözve. (pl. *Málna*) Mély gondolatiság, hit, képteremtő erő, izzó sorok – ezek mind-mind jellemzik költőnk kísérleteit.

És még egy fontos újdonságról. Kivételesen szép és emlékezetes versekben örökíti meg szüleit. Lírai önéletrajz ez a gyerekkorból, epikus elemekkel gazdagítva, s valami egészen különleges melegséggel átítatva. Az idill és a veszteség miatt érzett fájdalom együtt költözik soraiba, megéneкли a hajdani biztos családi kötelék erejét. Megrendítő vallomásokban vall, és az elsiratás lírai magaslatait éri el. Álljon itt végül mindennek igazolásaként *Anyám csodálkozó* című verse: „Anyám csodálkozó / tekintetei zuhannak / lassan elnehezülő napjaimra. / Pattogós csárdásai, / fényes zsoltárai alól / esténként még fölemeli / vöröslő arcát / a halottsirató / naplemente.

(Szegedi Kovács György: *Vére körmöm alatt*. Orpheusz Kiadó, Budapest, 2010.)

Bobory Zoltán

Lábnymok a parti homokban

Kubik Annának, Fehérvárról

Az elcsendesedett hullámok után, a parti
fövényen nem látszanak lábnymaink.

Nincsenek nádtorzsák, kisodort ágak sem,
a tómeder békessége húzódik ki a fűzfáig;

alóla nézem a túlpárt vörös drapériáját,
s a felettem szétrebbenő szürke felhőket.

Az ágak között elhagyott, csepegő fészek
úgy várja a tavaszi fiókák melegét, ahogy

kiüresedetten, márványos kezünkbe temetett
arccal várjuk, hogy a fövény kagylói között

újra lábnymok vezessenek le a vízig,
két sor egymás mellett haladó lábnym.

Hajnali párbeszéd

Uram!

Mit szeretnél, mondd?

Azt, hogy a világ ne olyan legyen,
amilyennek én látom...

...

Miért hallgatsz?

Ez nem az én dolgom,
fiam!

Testünkbe feketednek

Sobor Antal segítségéért

Testünkbe feketednek fájdalmaink,
Szerelmek széjjelheverő törmeléke;
a szemlesütött elhallgatások,
védtelenségünkben túrt bántások.
Piacok otthagyt szemetjéből
kikapart, indás rágalmak.

Testünkbe feketednek vermekbe
feledett, éltető-volt emlékeink,
kézfogások, simogatások hideg
testnedvvé lett melegsége!
Barátok hitvány árulása...

Testünkbe feketednek a tekintetek,
márvánnyá kövesült arcaink,
a fekete kút-szemek fakulása,
ahova szomjazva jártunk .
s megláthattuk benne arcunkat,
fölöttünk a kék éggel...

Testünkbe feketedik a szótalanság,
a Csend, a kopogtató félelem,
a leszakadt hidak s az úttalanság;
hittelenné lett álmaink vétke,
s az elburjánzó, mérges önvád.

Testembe feketedik a hallgatás
könyörgésemre.

Vissza!

Szixtusznak

Elfordultunk Tőled, Uram, el!
Futni kezdtünk, eszelősen,
Karjaink szanaszerte dobálva
Álarcos isten mirhájában;
Szirénhangok hívtak, s nem
Hallottuk a veszett ugatást,
Véres pofák nyüzszítő hangját.
Ijedt madaraid ott röpködtek
Körülöttünk, de elvakultan
És süketen hittük, hogy az, ami
Kígyóként fon körül – szabadság...
S íme, idejutottunk, Uram!
Végtelen fal tövében kuporgunk,
Egymást marva szitkozódunk,
Legyek lepnek el a bűzben.
Nincs erőnk szégyenünkben
Visszafordulni, s a tövises
Úton elindulni Feléd, Uram.
Óh, csak lenne valaki, aki
A kuporgók közül felmagasodna,
És kegyelmeddel elkezdené
Lebontani a falat, amiről
Csak Ti tudjátok, hogy
Mi az, ami mögötte vár,
Vagy kitárt két karjával
Mutatná, hogy induljunk,
Vársz minket, a földből
Jött lidércfénytől szédült,
Hittelenné szégyenült,
Megtért magyarjaidat...
A szerteszóródott szögek között,
A villám hasogatta kereszt
Tövében, térdre ereszkedve
Kérjük: hallgasd meg Uram
Könyörgésünket újra! Amen.

Sobor Antal emlékdomborműve előtt

Ilyenkor, tavaszodván, amikor kipattannak a rügyek a verandád előtti orgonabokron, és lassan, mint kis éjszakai mécsesek, a telihold és az asztalodon égő gyertya fényében megelevenednek az orgonavirágok, bizony előfordulhat, hogy úgy érzed, mintha barátaid költöznének ezekbe az éppen neked, csak neked mesélő kis csodákba.

Barátaid, akik kis ligeted fái, szeretett, lombjukkal ölelő és egyenes törzsű fái közül kidőltek, s dőlnek ki sorba, gyökérzetük nagy, mély, sötét gödröt hagyva maga után, s egyre szabadabb utat engedve a leveleket leszaggató és hidegülő szélnek.

A legkülönbek.

Mesélnek ilyenkor neked ezek, az éjszakai csillagok felé nyújtózkodó, emlékeket idéző és susogó kis varázslatok, életed sok szép pillanataról, eseményéről, barátságról, szeretetről, regényekről, versekről, képekről, felejthetetlen nótázásokról, borról és szólnak a hűségéről, a megbocsátásról, a reményről, szóval egész életedről.

Jó, hogy ezeken a virágforradalmas estéken megadja a Jóisten a találkozásokat, bátorításokkal és figyelmeztetésekkel: ne sírjatok, hiszen íme, itt vagyunk veled, veletek, és várunk titeket, mert hogy annak is eljön az ideje.

S akkor majd folytatódnak a hosszú, éjszakába nyúló beszélgetések, vidám borozgatások, nótázások és verselések, és hol könnyezve, hol nevetve felidézzük majd mégiscsak szép volt földi életünk, immár a mindenséggel örök pillanatait.

Amelyek persze kísérnek minket éltünkben, jaj, mi is lenne nélkülük!

Takács Imre lobogó sörénye, tarisznyája, benne a szegényes Katalin-virág, Sömjén vize. Bokros János hite, hogy fölépítjük Cézároknak omladékán a templomot, M. Tóth Pista éltető barátsága, színei, Lendvai Tóni tiszta jósága, a foci szeretete, a zenéért és értünk rajongó Somorjai Feri bácsi, Kudor Feri fábólfaragott egyenessége, Bella Pista, hűségkeresztrel a vállán, Kutyu, a Nemzet Színésze, Ágoston Béla, akire a Nagyfater rábízhatta az álmát s a többiek is mind...

És hát persze, az egy éve immár ebben a világban fénylő Sobor Antal.

Nehéz volt annak idején elviselni a Jóisten akaratát, ami, hihetetlen, hogy már egy esztendeje beteljesedett.

De az is a Jóisten akarata és ajándéka, hogy Tóni itt van velünk. A reggeli nap aranyló pompájában ragyogó nőalakjaira ébredhetek nap-mint nap, ágyammal szemben ott sorakoznak a könyvei, mind, köztük az életünknek, erkölcsünknek, hitünknek irányt adó *Perelj, Uram!*, mellettük egy orosz hadifogságban készült kis szobor, egy magyar baka szobra, emlékeztetve azokra a katonákra, akik éjjel hazamentek szeretteiket meglátogatni, fagyhaláluk előtti pillanatokban.

A fizikai hiánya eleven fájdalommal, de mégis jelen van, ha belépek a művelődési ház udvarába, vagy leülök az íróasztalomhoz, aminél nem múlt el nap beszélgetésünk nélkül.

Mint ahogy nem múlt el nap anélkül, hogy lementem hozzá, a képektől zsúfolt, kü-

lönös, utánozhatatlan hangulatú kis szobájába, a szeretett „műtermébe”, ahol állandó székem volt, az övével szemben, úgy, hogy mindketten pillantásokat vethettünk a legendás festőállványon éppen készülő képre.

Most, hogy így az évforduló miatt elevenebbé lett minden emléke körül, három kép, három pillanat jön elő bennem ragaszkodóan: Ahogy a festékes, tőlem kapott kék kötetnyében, számomra igazi „festőtartással” viszi föl a festéket, határozott, láthatóan a képzelettel irányított mozdulatokkal a vászonra, lemezre.

Aztán az a pillanat, amit egy fotó örökített meg számunkra, s amit hála Istennek megtaláltunk a Vár számára, abban a számban, amelyben búcsúztunk Tónitól. Tapsol ezen a képen, talán egy könyvhéti rendezvényen, ahol nyilván – hisz könyvekről, az irodalom ünnepéről volt szó – boldog volt, örült, s ez a taps nem valakinek vagy valaminek, hanem az egész világnak szólhatott: itt vagyok, boldog vagyok, és Isten áldjon, világ. Pedig, tudom, s akkor már tudta ő is, Kháron ladikjának csobogását lehetett már hallania, ugyan messziről még.

A harmadik élő kép bennem, amikor már az újabb találkozás gondolata is beférkőzhet az ember képzeletébe, a földtől az égig érő, hatalmas látomás: utolsó látogatásom, találkozásunk búcsúpillanata, amint az ajtóból visszafordulva, talán már a viszontlátás reményét elvesztetten köszöntem neki. Nehezen, lassan felemelte a kezét, úgy intett. Szó nélkül. Sokat gondolkodtam azóta is ezen a mozdulaton, mondom, elevenen, fájdalmasan, de mégis hihetetlen biztatóan él bennem.

Búcsúintés volt, tudom, tudhatom már. És figyelmeztetés, ahogy őtöle mindig, szeretettel és jósággal: finom, nem is atyai hangon, hanem úgy, ahogy talán az Édesanya szól gyermekéhez, kaptuk a figyelmeztetést, tanácsot: ne sírjatok, ne szomorkodjatok és tudjátok, ez az élet rendje. Amikor itt az ideje, amikor az Úristennek máshol, másként van dolga velünk, akkor menni kell. Higgyétek. Higgyetek.

Ezért érezhetem ebben a képben, így azt is, hogy az az egykor erős, az akarattjai kertben edzett kar, amely ott erőtlenül és olyan nehezen emelkedett fel intésre, az író, a festő, a barát, a tanító karja, majd újabb ölelésre fog nyílni felém, úgy, mint itt lent oly sokszor és olyan szeretettel.

Nemrég volt a költészet napja. Akkor gyakran idéztem József Attilát, aki azt mondta: A Művészet, a költészet nem az alkotó, hanem azáltal lesz érték és maradandó, akik olvassák, élvezik, megtalálják benne a szépséget, és keresik benne az emberséget.

A költészet, az irodalom, a művészet lényegét nem lehet különbül megfogalmazni.

S nem lehet tehát J. A. szavai örökérvényűségét vitatni. Csak szerényen, de hittel kiegészíteném, magam, magunk számára: Sobor Antal nemcsak a nagyszerű, ránk hagyott életmű miatt halhatatlan és örök értékű, hanem számunkra felejthetetlen, példaként élő egyénisége, szellemisége miatt is. Tehát nem csupán az író, hanem az a nagyszerű ember, akit pontosan egy esztendeje nem látunk már az utcán, nincs közöttünk a rendezvényeken, és nem szorítja meg kezünket azzal a tiszta szeretettel, amivel kevesen tudnak minket megajándékozni és bátorítani az élet szeretetére.

L. Simon László

Wathay vicekapitány a fehérváriakhoz és a jó Istenhez

Sobor Antalnak

Hol vannak a falak,
a bástyák,
az erős palánkok,
az acélos katonák,
a bátor magyarok?
Egykoron itt éltem,
e királyi városban,
de *mint az fű levágattam,*
s mint széna megszáradtam,
éltemtől megfosztattam,
s kínra jutottam.
Miért kell látnom
ezt a zsibbasztó zsibongást,
ezt a dicsőségétől megfosztott várost,
az utódok üres tekintetét,
a gépi kóddal írt valóságot,
a betanított munkásokat,
ahogy futószalagra pakolják a szívüket,
az arcuk emlékét,
melyekből unott mosolyú
robotok szerelnek össze
újabb embereket,
akik majd sorban állnak a boltban
vízálló fóliába csomagolt,
mikróban melegíthető emlékekért.

Miért küldtek vissza,
vérben beborult szívem,
miért háborgatsz,
mikor már láttam
keresztes tornyaink épülését
és szent ügyünk bukását is,

mikor már jártam az ördög
búval virágozó rút
sötét tömlőcében,
s voltam *talpveréssel kínoztatott fogoly,*
mikor már átúsztam
a hősök kifacsart testével táplált
kiömlött folyón,
hol a sötét víz eggyé vált könnyeimmel,
kikezdte bőrömet,
beszivárgott a körmeim alá,
sós levével puhított,
majd a testem
lassan felolvadt benne.
Ez az igazi hosszú háború,
ez itt a végtelen harc,
itt már nincsen folyó,
s nincsen part,
se katona,
se áldozat,
már nem tudni, ki a magyar –,
itt program küzd programmal,
operációs rendszer a vírusokkal,
köröttünk fényes kábelek,
szerverek és modemek,
a tudást megosztó rúterek,
kódolók és dekóderek.
Isten, szent Isten, könyörülj rajtam,
S adjad meglátnom, azkit otthon hattam, Véle szent
neved hogy én áldhassam,
Szép kikeletben én is részem lássam.

Némán kérlek,
engedj visszatérnem,
vissza a régmúlt rejtekébe,
ahol nincsenek mások,
csak porosodó képek.

Forgószélnél forgóbb az emberi élet,
édes hazám, imádkozom érted.